

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter formulas Declaratoriarum Censurarum, ponuntur aliæ
formulæ, tum Citationum, ac Monitionum pro validitate processuum
requisitarum, tum Decretorum, aliorumve actuum ad opportunitatem, &
ornatum materiæ incidentium; acceditque in calce Appendix miscellanea,
plura, ad Gubernium ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1709

De excommunicatione contenta in extravag. I. de simon.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62433)

FORMULARIUM LEGALE PRACTICUM

Fori Ecclesiastici.

PARS TERTIA.

TITULUS IV.

De Censuris in iure latis contra Moniales.

CUM de Censuris, quæ Clericos, & alios Viros Religiosos ligant, supra actum sit, & congruum & coherens est, ut de censuris, & inhabilitatibus, quæ feminis Religiosis honores, & officia præpediunt, videamus; summatim tamen iuxta institutum operis.

De Excommunicatione §. I.

De excommunicat. contenta in Extravag. I.
de simon.

EXCOMMUN. I.

SUMMARIUM.

- 1 Referuntur verba extravag. I. de simon.
- 2 Referuntur interpretationes DD. super intelligentia, & usu d. extravag. & n. 3. 4. & 5.
- 3 Bona Novitiæ volentis profiteri, vel mortuæ antè professionem, sunt restituenda heredi, non obstante contraria consuetudine.

ADNOTATIONES.

AD evitandum simoniæ crimen, quod occasione ingressus in Religionem cum fidelium scandalo, & damno committebatur, Urbano IV. in hac extravag. (pœnis in iure statutis, in suo robore relictis) districtius inhibuit Superioribus Monasteriorum, tam marium, quam mulierum per hæc verba -- ne tam à ma-

ribus, quam à mulieribus volentibus ingredi eorum Religiones, Ecclesias, Monasteria, Prioratus, Domus, seu loca, in eorundem personarum receptione, aut antè vel post illam, quoscunque passus, prandia, seu cenas, pecunias, jocalia, aut res alias, etiam ad usum Ecclesiasticum, seu quemvis pium alium usum deputata, vel deputanda, directè, vel indirectè petere, vel exigere quoquomodo præsumant, &c. Illa dumtaxat, quæ personæ ipsæ ingredientes purè, & spontè, & plena liberalitate omnique pactione cessante dare, vel offerre Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, & domibus hujusmodi voluerint, cum gratiarum actione licitè recepturi. Nos enim qui secus egerint, si sint singulares personæ, tam dantes, quam accipientes hujusmodi, excommunicationis, si Capitulum, vel Conventus fuerit, suspensionis sententiis eo ipso decernimus subjacere: à quibus præterquam in mortis articulo, absolvi nequeant absque Sedis Apostolicæ licentia speciali. Hæc ibi.

In interpretanda Constitutione hac, si essent attendenda DD. modernorum dicta, hodie otiosa penitus redderetur: plures enim eorum dicunt, quod recipientes pro sustentatione ingressuri non incur-

rant,

rant censuram, & hos refert, & sequitur Bonac. de excomm. in particular. disput. 2. punct. 29. num. 4. alii autem dicunt, quod talis opinio potest salvari, quando Monasterium est inops, prout vidimus supra in tit. de interd. form. ult. alii dicunt, quod ad incurrendam hanc censuram, requiritur, ut datio, vel receptio fiat ex pacto pro ingressu in Religionem; quos sequitur Pelizar. de monial. cap. 8. num. 17. & tamen ex verbis extrav. supra recitatis hoc non percipitur: quia Pontifex non dicitur pro earundem personarum receptione, prout necessarium esset, quod diceret, ad inducendam hanc causam finalem, sed dicit, quod nihil illorum, quæ ibi expressa fuerunt recipiatur -- in earundem personarum receptione: ex qua dictione inducitur, & indicatur tempus, & occasio potius, quàm causa finalis: adeo ut mens Legislatoris fuerit, quod nullo modo ex pacto, recipi possint prandia, dona, & jocalia occasione ingressus in Religionem, quamvis non reciperentur pro illius pretio, ut patet ad sensum: aliàs enim inutilis prorsus fuisset provisio extravagantis, & nihil amplius disponderet, quod jus commune disponit, tot. tit. de simon. alii dicunt quod censura non incurratur, nisi sequatur professio recepti, seu receptæ, & hos sequitur cum Bonaccin. Barb. in hac extravag. n. 3. & tamen Pontifex actum completum professionis non contemplavit, sed receptionis, ut patet ibi -- in earundem personarum receptione, aut ante, vel post illam, & sic ad incurrendam hanc censuram sufficit, quod dona, & alia supra prohibita fuerint data, & recepta tempore ingressus, & acceptionis, & receptionis, qui est actus sub censura prohibitus, & in ea consummatus, ut ipse Bonacc. sic contrarius dixit in censur. bull. Cene disp. 2. q. 2. pun. 4. n. 3. nec expectatur professio recepti, cum Censura hæc non maneat in suspenso, prout maneret cum absurdo, si assertum Barbofæ, & Bonaccinæ verum esset.

4 Alii demum laxiores ajunt, quod hæc Extravag. vel non fuit usu recepta, vel in desuetudinem abiit, & hos referunt; sed non sequuntur Bonacc. primo loco cit. & Donat. prax. rer. regul. tom. 4. tract. 12. q. 21. num. 1. quod est assertum erroneum,

& prorsus insubsistens: quia cum reperitur inserta in Sexto Decretalium, & solemniter publicata, habet vim legis, & sententia contra eam lata est ipso jure nulla, ut advertit Medic. tom. 1. tit. de legib. & stat. part. 1. quest. 3. num. 20. imò cum in Constit. 40. Alexandri Papæ VII. & in Edictis Innoc. XI. anno 1676. & 1684. & Innoc. XII. anno 1692. in Urbe publicatis, prohibeantur expressè monialibus ea omnia, quæ continentur in hac extravagante, sub pœnis privationum officiorum, vocis activæ, & passivæ ipso facto incurrendis, videtur tacite innovata.

Quare Ordinarii locorum in eorum Diecesibus, curare debet exemplo Episcopi Urbis, & Orbis, quod moniales, servent dispositionem hujus extravagantis, & ad tollendos abusus, & removenda illicita, quæ turpe lucrum sapiunt, & modestiæ religiosæ adversantur, ipsi taxent expensas, quæ necessariæ sunt in receptione habitus, & tempore professionis, prout monent Gavant. in verb. monialium professio n. 25. Tambur. de jure Abbatiss. disp. 6. quest. 1. num. 3. Donat. prax. rer. regul. tom. 4. tr. 12. d. quest. 21. num. 3. & ita cessabunt scandala, & pericula incurfus censurarum.

Item quod in casu egressus alicujus Novitiæ nolentis profiteri, vel intra annum probationis decedentis, bona omnia, quæ tempore ingressus detulit, seu Dotem jam solutam sub pœna anathematis hæredibus Novitiæ restituantur, ut Concil. Trid. jubet cap. 16. sess. 25. de regul. non obstante consuetudine, seu usu contrario non restituendi ut Sac. Congr. Concilii respondit Episcopo Eugubino 26. Nov. 1650. lib. de cis. 19. pag. 94.

De excommunic. contenta in Clement. attendentes de stat. monac.

E X C O M. II.

S U M M A R I U M.

- 1 Referuntur verba Clementinæ attendentes de stat. monac.
- 2 Moniales impediens munus Visitatio-